

חגי ה. שבתאי, עו"ד  
אריה שפירא, עו"ד  
גלי פלד-שבתאי, עו"ד  
אלון וילנר, עו"ד ומגשר  
אופיר לוי, עו"ד ומגשר\*  
גיל עוז, עו"ד ומגשר  
יוליה פק חלמיש, עו"ד\*\*  
שלומית ארן, עו"ד\*\*\*  
ענת סער, עו"ד ומגשרת\*  
לירז גונן-אללוף, עו"ד

\* מוסמך (ma) משפטים  
\*\* חברת לשכת עוה"ד ניו יורק  
\*\*\* מוסמכת (ma) גיאוגרפיה  
התמחות בלימודים עירוניים ואזוריים

### עדכון – בג"ץ חלקת המגורים

ביום 29.3.09 התקיים בבית המשפט העליון בשיבתו כבג"ץ דיון בעתירות שהוגשו כנגד החלטות מועצת מקרקעי ישראל 979 ו 1101 העוסקות בזכויות המושבים והקיבוצים בחלקת המגורים.

בדיון התקיים בפני שבעה שופטים וזאת לאור החלטת בג"ץ כי המדובר בנושא חשוב ועקרוני.

הדיון נפתח בתשובת המדינה לעתירות. המדינה טענה כי ההחלטות סבירות והתקבלו כדין. ישנו הבדל משמעותי בין ההחלטות שלגביהן הוגשו העתירות וההחלטות הסופיות. יש לדחות את העתירות ככל שהן נוגעות למתן זכויות נוספות על רקע "זכויות עבר" שכן הנושא נבדק בעבר בין היתר בבג"ץ הקשת המזרחית.

תשובת התנועות הקיבוציות הייתה כי יש לקבל את העתירות בהתבסס על זכויות הקיבוצים בקרקע עוד קודם להחלטות, זכויות הנובעות מחוזה החכירה של הקיבוץ. שופטות ההרכב הקשו מאוד בשאלות ובין היתר טענו כי הקרקע נמסרה לצורכי "קיבוץ ישן" ואם ישנו שינוי אז לכאורה המדינה יכלה לבקש מהקיבוצים להחזיר את הקרקע. תשלום של 33% משווי הקרקע בחלקת המגורים נראה סביר, דומה לדמי הסכמה המשולמים למינהל בהעברת זכויות בחוזה לא מהוון.

תשובת התנועות המושביות המפורטת (באמצעות משרדנו) הועלתה ונמצאת באתר המשרד. בין הנושאים שהובאו בדיון: ועדת מילגרום היא שיצרה את המשוואה לפיה הזכויות בחלקת המגורים אמורות להיות כחלקה עירונית, אולם ההחלטות מקפחות את המושבים בשיעורי היוון גבוהים משמעותית. הגישה לפיה תפקידם של הישובים תם עם ירידת החקלאות אינה נכונה. ההתיישבות הוקמה במקומות בהן נרכשה קרקע וניתן היה להתיישב, לאו דווקא במקומות בהן הקרקע התאימה במיוחד לחקלאות. חובתה של המדינה לשמר את המגזר הכפרי. לטענות העותרים: אין בעיה של אי עיבוד קרקע חקלאית.

עתירת קיבוץ מרחביה – הביאה דוגמאות לתרומה הכלכלית של החקלאות וטענה כי יש לשנות את שיעורי היוון במגזר הקיבוצי.

בשלב זה לא נקבע דיון נוסף, והשופטים אמורים להחליט בעתירה או על המשך ההתדיינות.